

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Českega. 14. in 15. dan t. m. je vihralo in snežilo v tukajšnih gorah (Erzgebirge) tako strašno, da naj stareji ljudje ne pomnijo tacega; mislili so, da je sodni dan. Škoda v gozddih je nepopisljiva; v enem samem grajšinskem gojzdu je vihar poderl več tavžent naj močnejših drevés. Nobena živa duša se ni smela prikazati iz hiše; v lesenih hišah si celò niso upali kuriti zavolj strahu, da bi veter ognja kam ne zanesel. Več ljudi, kateri so bili od doma, je zmerznilo na poti. — Ker od toliko strani beremo od velicega snega, silnih zametov in hudega mraza, nam pride na misel, da nas je vremenski prerok iz Jolsve tabart zlo opeharil s svojim prerokovanjem; radovedni smo, kako se bo izgovarjal; naj pametniši pa bi bilo, ako bi se ne oglašil več, ker sedaj mu tudi njegovi prijatli ne bojo verjeli ničesa. Naznanjali smo radi prerokovanja njegove, da bi lahko verniki iz lastne skušnje sodili ceno vremenskih prerokov, od katerih naš pesnik prepeva: „Pojte raskom žvižgat!“ itd.

Iz Celovca. 15. dan t. m. je c. k. deželna sodnija v Celovcu obsodila A. Grudnika in M. Gerbeca, ki sta se pred 2 letoma (17. decembra leta 1851) v Sulcbahu o znanem napadu 3 žandarjev vkrivčila vstaje. Gerbec, ki pa je pobegnil, je obsojen na 4 leta v težko ječo, Grudnik pa zavolj mnogih polajšavnih vzrokov in ker je že skor 2 leti zapert, na 3 mesece v težko ječo.

Iz Ljubljane. Sledeče poslavljenje dveh naših visokočastitih g. rojakov smo ravno brali v Dunajskem časniku: „Njih c. k. ap. veličanstvo so po previsokem sklepu od 18. t. m. z odpustbo taks podeliti blagovolili ministerskemu svetovavcu v ministerstvu za bogočastje in nauk Andreju Mešutarju čast škofa Sardiškega in ministerskemu svetovavcu ravno tistega ministerstva Andreju Gollmayerju čast infuliranega opata Peturskega v Vespriški škofii (na Ogerskem)“.

Novičar iz mnogih krajev.

Dunajski vradni časnik je razglasil te dni stan letošnje letine, kakor ga je zvedila vlada iz vsih dežel našega cesarstva. Po tem razglasu je precej dobra letina bila v doljni in gornji Austrii, na Salcburškem in Tiroljskem, — le srednja letina je bila na Štajarskem, Koroškem in Krajskem (le ajda se je bolje obnesla in vino), — enmalo bolj kot srednja je bila na Českem, Marskem, Šlezkem, v Galiciji, Krakovi in Bukovini, v izhodni Galiciji pa slabeja od srednje, — na Ogerskem je bila srednja, dobra na Erdeljskem in v Banatu, na Horvaškem in Slavonskem slaba, še slabejša pa v Dalmaciji, v Istrii in na Goriškem — skor slaba je bila na Lombarškem, na Beneškem slaba. Le v nekaterih deželah se je nadlog bati; da se jim pride na pomoč, se že delajo priprave. Po „Terz. časniku“ je spet poskočila žitna cena; vagan koruze velja ondi 9 fl. sr., tedaj ravno trikrat več kakor sicer. — Nek ogerski kmetovavec je znajdel novo sorto kruha iz režene in želodove moke; želod se posuši, oluši in v moko zmelje; tak kruh je bolj črn, kakor navadni rezeni, pa, pravi, da je kaj dober in zdrav, posebno za jetične ljudi. Časnik „Presse“ pristavlja temu naznanilo, da ta znajdba utegne dobra biti, ako je človeški život enak prešičjemu, ker je res, da želod dobro tekne prešičem. — V Galiciji so začeli tu in tam za kuhinske potrebe rabiti

gnojno sol, ktere cent le 40 krajc. velja; ker utegne taka sol zdravju nevarna biti in se tudi škoda godi cesarskim dohodkom, ako se rabi namesto kuhinske soli gnojna sol, je c. k. ministerstvo v ti deželi prepovedalo prosto kupčijo s to soljo, in velélo, da se smé vprihodnje prodajati le v cesarskih solnicah takim kmetovavcem, ki spričajo po vradnih pismih, da bojo s to soljo gnojili svoje zemljiša, ne pa je rabili za druge potrebe. — C. k. ministerstvo je prepovedalo vradnikom, da v navadni civilni obleki ne smejo nositi uniformiških kapić. — Deržavno gojzdnarsko družtvo na Dunaji je posvetovalo se unidan o tem: koliko je dosihmal že koristila nova gojzdna postava od 3. decembra lanskega leta? Sploh je obveljala misel, da tudi korist te postave bo vedno le na papirju ostala, ako se ne postavijo povsod zvedeni gojzdnarji, kateri imajo čuti nad pravim gospodarstvom z gojzdi. Družtvo je predložilo svoje nasvete c. k. ministerstvu. — Omenili smo nedavnej tiste zakletbe zoper kneza Černogorskega, ktere so se vdeležil tudi stric njegov in predsednik starašinstva Peter Petrović z mnogimi starašinami in serdárji te dežele. Sodniška preiskava je razodela, da namen te zakletbe je bil prekucniti sedanjo vlado, izgnati kneza sedanjega ali če z lepo ne gré, ga umoriti, ovreči pokroviteljstvo in oblast rusovsko, se postaviti pod obrambo francozko, in izvoliti drugega vladarja. Sklep sodbe je: „Peter Petrović, predsednik starašinstva, starašina Štefan Kuka in serdár Milo Martinović so krivi spoznani velikega izdajstva in strežbe po življenju knezovem, so tedaj iz dežele izgnani in propisani, njih premoženje zapade deržavni denarnici, in vsak, kdor tem begunom na pomoč pride ali jim zavetja dá, bode vstreljen“. Izgnani so sedaj v Kotru, kjer je nek tudi austrijski feldmarsallajtnant Mamula, ki vodi obravnave, da bi se prizaneslo obsojenim. — Zadnje novice iz Turškega niso doneste nič posebnega. 14. dan t. m. je prišlo že večkrat omenjeno novo pomirivno pismo Dunajske konferencije v Carigrad; Rešid-paša ga je nemudoma izročil sultanu, ki je pripravljen poslušati nasvet zedinjenih 4 vladarstev, ako rusovski car berž odpravi svojo armado iz Moldave in Valahije in tako djansko pokáže, da ne misli podkopati celóte turške deržave. Govorilo se je, da do 20. t. m. bo poklical sultan divan skupej, v katerem se bo sklenil odgovor na omenjeno pismo. Poročniki zedinjenih vlad tudi željno pričakujejo odgovora, ki ga bo dal rusovski car na tisto pismo, ker so prepričani, da se porta ne bo vdala popred pomirju, dokler ne zvé, da tudi rusovski car je pripravljen h pogodbi. Sultan želí obravnavo teh pogodb v kakem austrijskem mestu. Razun malih bitk prednih straž ni bilo nobene večí vojske več. Časniki donasajo še zmiraj nove zvedbe o veliki morski vojski pri Sinopi in pravijo, da tudi ena velika barka rusovska „Jagondib“ z 90 topovi je z neko turško fregato vred raznesena bila. „Ost. Corr.“ vé povedati za gotovo, da so bôse vse govorice, po kterih so šle francozko-angleške barke v černo morje, ker 15. t. m. so bile še vse poleg Carigrada. — Lord Palmerston se je pomislil in je spet stopil v ministerstvo; misli se, da je njegova obveljala; v čem pa ta obstoji, znano ni. — V francozkem mestu Lyon je bila ponoči med 19. in 20. tega mesca prekucija pripravljena; vlada pa je zvedila ta naklep o pravem času in ga je zaterla, da se ni clo nič zgodilo.

Današnjemu listu je „kazalo važniših reči 11. tečaja Novic z načelnim listom in zavitkom“ pridjano.